

พระราชบัญญัติ

พืชกระท่อม

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดมาตรการกำกับดูแลการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
ของประชาชนมากที่สุด และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่น
จากการบริโภคใบกระท่อม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การใช้ใบกระท่อมเป็นวัตถุเสพติดหรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร เครื่องสำอางตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ รวมถึงการนำเข้า การส่งออก การขาย และการโฆษณา ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เว้นแต่กรณีที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภคใบกระท่อมและการป้องกันการใช้ใบกระท่อมในทางที่ผิด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืชกระท่อม” หมายความว่า พืชซึ่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

“ใบกระท่อม” หมายความว่า ใบของพืชกระท่อม และให้หมายความรวมถึงน้ำต้มใบของ พืชกระท่อมและสารสกัดที่ได้จากใบของพืชกระท่อม

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

“ขาย” หมายความว่า รวมถึงจำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้

“บริโภค” หมายความว่า กิน เคี้ยว ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ หรือ ในรูปลักษณะใด ๆ

“โฆษณา” หมายความว่า รวมถึงกระทำการไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือ ทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำในรูปแบบต่าง ๆ โดยการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การสร้างข่าว การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดง ณ จุดขาย การตลาดแบบตรง การขาย หรือส่งเสริมการขายโดยใช้บุคคลเป็นการเฉพาะ และการตลาด ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าหรือบริการ หรือสร้างภาพลักษณ์

“ข้อความ” หมายความว่ารวมถึงตัวอักษร ภาพ ภาพเคลื่อนไหว แสง เสียง เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย

“เลขาธิการ ป.ป.ส.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การยื่นคำขอ การอนุญาต การออกใบอนุญาตและใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับแจ้งและใบแทนใบรับแจ้ง การสั่งการ และการแจ้ง รวมตลอดทั้ง การออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดก็ได้

มาตรา ๗ การพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบรับแจ้ง การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบรับแจ้ง ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยกรณีการพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การแจ้ง หรือการออกใบรับแจ้ง หรือการปฏิบัติตามบทบัญญัตินั้น ต้องเป็นไป

ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือประกาศ ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงหรือประกาศนั้นแล้ว

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมพืชกระท่อมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ การใช้ตามวิถีชุมชน และคุ้มครองสุขภาพของบุคคล ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนประชาชนในการเพาะ ปลูก หรือแปรรูปพืชกระท่อม เพื่อใช้ตามวิถีชุมชน และในการพัฒนาให้เป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งการเพาะ ปลูก แปรรูปพืชกระท่อม หรือการพัฒนาสายพันธุ์ของพืชกระท่อม การผลิต การจัดการ และการตลาด รวมทั้งเพื่อการใช้ประโยชน์และโทษจากพืชกระท่อมและใบกระท่อมในการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล

(๓) ให้ความรู้ และจัดทำเอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นใด ที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อม โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร

หมวด ๒

การนำเข้าและการส่งออกใบกระท่อม

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามวรรคหนึ่งในแต่ละครั้ง ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกแจ้งต่อผู้อนุญาตทุกครั้งที่จะมีการนำเข้าหรือส่งออกด้วย

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การแจ้ง และการออกใบรับแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ อาจกำหนดปริมาณของใบกระท่อมที่จะนำเข้าในแต่ละครั้งไว้ด้วยก็ได้

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การนำเข้าใบกระท่อมติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เพื่อใช้บริโภคเป็นการส่วนตัว บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยของผู้ซึ่งเดินทางระหว่างประเทศ ในปริมาณที่จำเป็นสำหรับการบริโภคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ต้อง

(๑) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ง) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๒) เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย และ

(ก) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (ข) (ค) และ (ง)

(ข) ผู้แทนของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑)

(ค) กรรมการของนิติบุคคล หุ่นส่วน หรือผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองในสามเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ง) มีสำนักงานตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๓) เป็นวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) ด้วย

(๔) เป็นหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐตาม (๔) ให้หมายความรวมถึงสภาเกษตรกรไทยและหน่วยงานในกำกับของรัฐด้วย

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐ มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอตตามวรรคหนึ่ง ให้ใบอนุญาตคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตหรือใบรับแจ้ง ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งต่อผู้อนุญาต

การยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงรายการและการเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต หรือใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ

การขอรับและการออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตายก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และทายาทหรือผู้ซึ่งได้รับความยินยอมจากทายาทแสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตเพื่อขอดำเนินการตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้นต่อไป ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย เมื่อผู้อนุญาตตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้รับใบอนุญาต ให้แจ้งผู้แสดงความจำนงนั้นดำเนินการตามใบอนุญาตนั้นต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

การแสดงความจำนงและการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการ ป.ป.ส. ประกาศกำหนด

หมวด ๓

การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดดำเนินการตามใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ หากไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้งไว้ในคำขอรับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

เพื่ออำนวยความสะดวกในการแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งด้วยก็ได้ โดยให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันปิดคำสั่งตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การแจ้งคำสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตแก่ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

อุทธรณ์

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับแจ้ง หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือใบรับแจ้ง หรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่สุด

ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบรับแจ้งหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมซึ่งขอรับใบรับแจ้งตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง

นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม หรือสั่งอนุญาตให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมแล้วแต่กรณี ไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๒ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด ๕

การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภคใบกระท่อม
และการป้องกันการใช้ใบกระท่อมในทางที่ผิด

มาตรา ๒๔ ห้ามผู้ใดขายใบกระท่อม หรืออาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารที่มีใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบแก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

(๒) สตรีมีครรภ์

(๓) สตรีให้นมบุตร

(๔) บุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

ให้ผู้ขายมีหน้าที่ปิดประกาศหรือแจ้ง ณ สถานที่ขาย ให้ทราบถึงข้อห้ามขายแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นการขายโดยวิธีการหรือในลักษณะอื่น เช่น การขายทางอิเล็กทรอนิกส์

ให้ดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารตามชนิดและประเภท ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดขายใบกระท่อมในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอย่างหนึ่ง อย่างไม่ใด ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๒) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๓) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก

(๔) ชายโดยใช้เครื่องขาย

(๕) ชายในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอื่นใด ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดใบกระท่อมโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจูงใจสาธารณชนให้บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๗ ห้ามผู้ใดบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด เว้นแต่เป็นการบริโภคตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย

(๒) เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัย หรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทาง การแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม สภากาชาดไทย

หรือสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยและจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยนั้น หรือคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยากำหนดในกรณีที่เป็นการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย ที่ดำเนินการร่วมกันหลายองค์กรหรือหลายหน่วยงาน

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีอื่นใดด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นบริโภคใ้บกระท่อมตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๙ บทบัญญัติมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๘ ไม่ใช่บังคับแก่การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยหรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทางการแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยและจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยนั้น หรือคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยากำหนดในกรณีที่เป็นการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย ที่ดำเนินการร่วมกันหลายองค์กรหรือหลายหน่วยงาน

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกใบกระท่อม ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมเท่าที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร หรือบุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ (๔) ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของอัตราโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร หรือบุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ (๔) ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของอัตราโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๐ เมื่อกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ใช้บังคับแล้ว ให้ผู้นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นมีผลใช้บังคับ และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตจะไม่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก เพื่อกำกับดูแลให้การขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คำว่า “ประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์” ในมาตรา ๑๑ ให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่มีใช้กรณียาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พืชกระท่อม และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทด้วย

มาตรา ๔๒ เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยใช้บังคับแล้ว ให้บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยและให้อัตราโทษปรับอาญาสำหรับความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเปลี่ยนเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตนำเข้าใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตนั้น	

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการยกเลิกการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ประชาชนจึงสามารถครอบครอง บริโภค และใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมได้ ประกอบกับเป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ จึงสมควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาพืชกระท่อมให้เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับดูแลเฉพาะการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประชาชนมากที่สุด และโดยที่การบริโภคใบกระท่อมมากเกินไปจนสมควรอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลการขาย การโฆษณา และการบริโภคใบกระท่อมเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นจากการบริโภคใบกระท่อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้